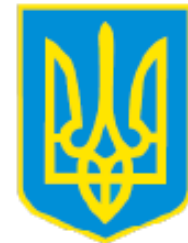

Міжнародна
організація
праці

Національна Асамблея
людей з інвалідністю України

Всесвітня організація
охорони здоров'я
Європейське регіональне бюро

Універсальний дизайн: вступ

Олена Іванова
Лариса Байда

Школа універсального дизайну

Універсальний дизайн

– це.... ?

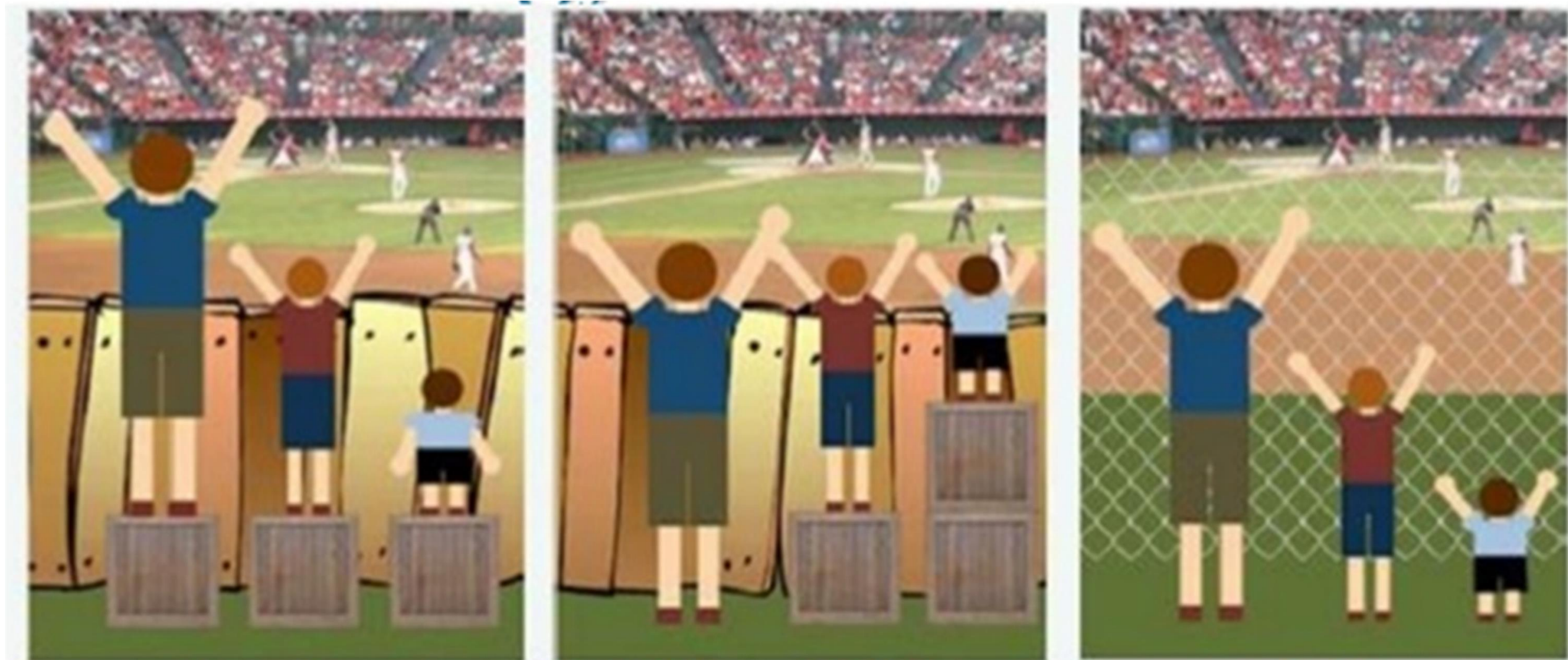
УД

Універсальний дизайн –
дизайн, який можна
використовувати всім людям,
максимально можливою мірою
без необхідної адаптації або
спеціалізованого дизайну

Рон Мейс, 1985

- ✓ Універсальний дизайн не стосується виключно питань інвалідності, це проектування та розробка для всіх людей.
- ✓ Те, що розроблено «універсально» буде працювати для якомога більшої кількості людей...

Для роздумів...

Детское место в одном из поездов

Для роздумів...

УД VS Адаптація

✓ Адаптація – процес пристосування особи до чогось з чим вона /він зазвичай взаємодіють.

УД VS Спеціалізований дизайн

- ✓ Спеціалізований дизайн призначений для конкретного демографічного віку або потреби...

✓ УД стосується
КОЖНОГО

✓ уД - це зручно

Для роздумів...

Дещо про історію УД

- Рух за безбар'єрність в 50-х роках (США)
- Доступний дизайн - умова забезпечення громадянських прав осіб з інвалідністю та питання їх недискримінації.
- Зміна політики в питаннях інвалідності – зміна в політиці проектування. Переваги безбар'єрного середовища.
- Розробка універсальної концепції, яка вийшла за рамки доступності.
Концепція універсального дизайну виникла в 1970 роках в галузі архітектури і була спрямована на врахування різноманітності людей, приділяючи особливу увагу включенню і рівності
- Конвенція ООН про права осіб з інвалідністю

Драйвери УД

Політичні драйвери: поширення концепції прав людини

Інтуїтивно-зрозуміла і доступна для кожного виборця система голосування в Лос-Анджелесі, США

Драйвери УД

Демографічні драйвери: старіння населення

Драйвери УД

Соціальні драйвери: визнання людського різноманіття

Драйвери УД

Соціальні драйвери: зміни гендерних ролей та стереотипів

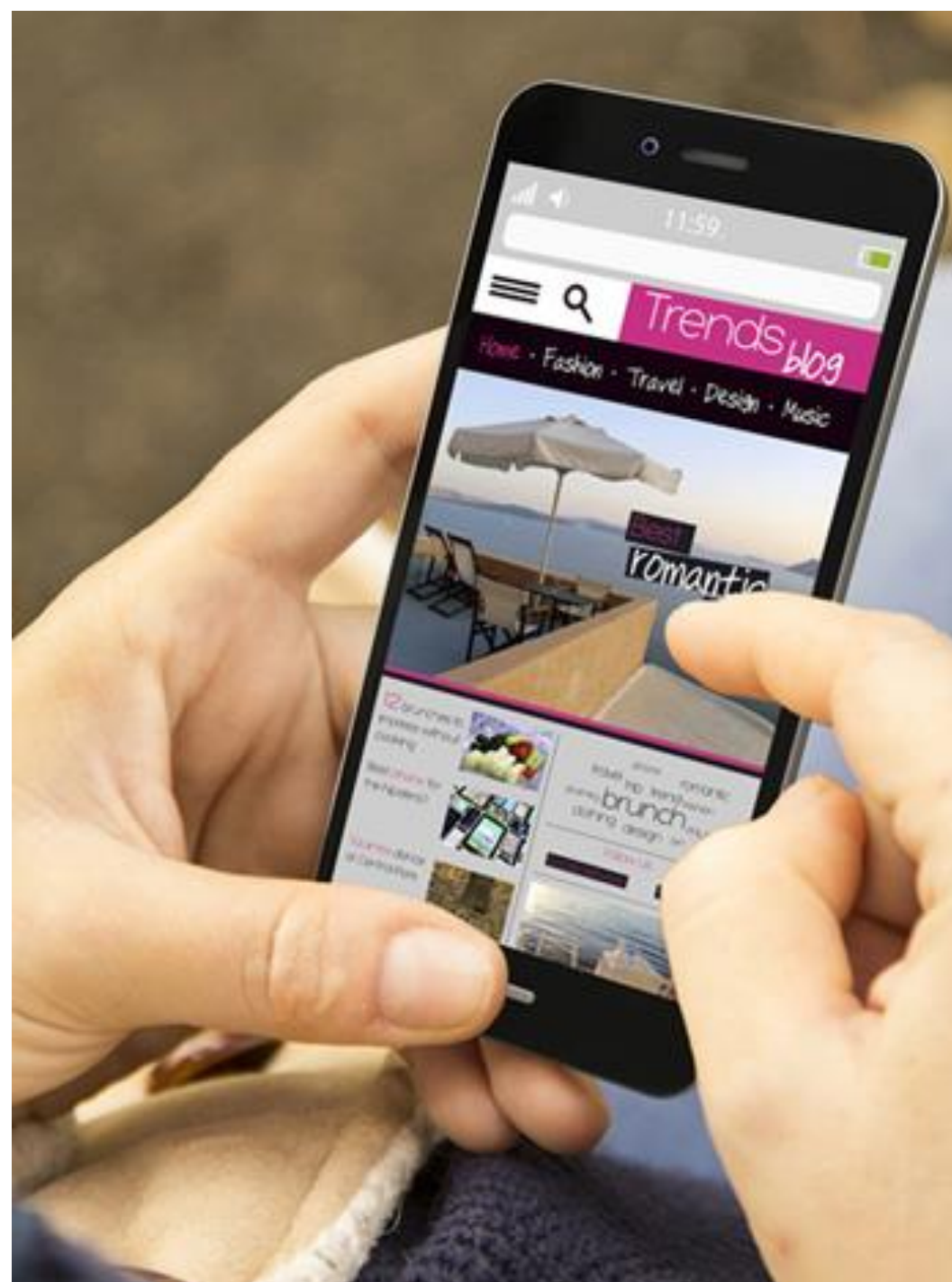
Драйвери УД

Бізнес-драйвери: потреба в розширенні ринку

Драйвери УД

Технологічні драйвери: розвиток технологій

УД

підхід, який бере до уваги
різні можливості користувачів
передбачає проектування
предметів, інформації, послуг та середовища
таким чином, щоб ними могли користуватися
найбільш широке коло людей
без додаткових пристосувань чи модифікацій

УД не виключає необхідність **розумних пристосувань** - необхідних і підхожих модифікацій і коректив

УД враховує:

РІЗНОМАНІТНІСТЬ ЛЮДСЬКОЇ ПРИРОДИ ТА ЖИТТЄВОГО ЦИКЛУ

- ✓ Функціональні порушення (стійкі або тимчасові):
 - сенсорні,
 - фізичні,
 - психічні,
 - інтелектуальні
- ✓ Емоційний стан
- ✓ Вік (дитячий або літній)
- ✓ Нестандартні розміри тіла
- ✓ Харчові обмеження чи переконання
- ✓ Вагітність
- ✓ Ліворукість/ праворукість

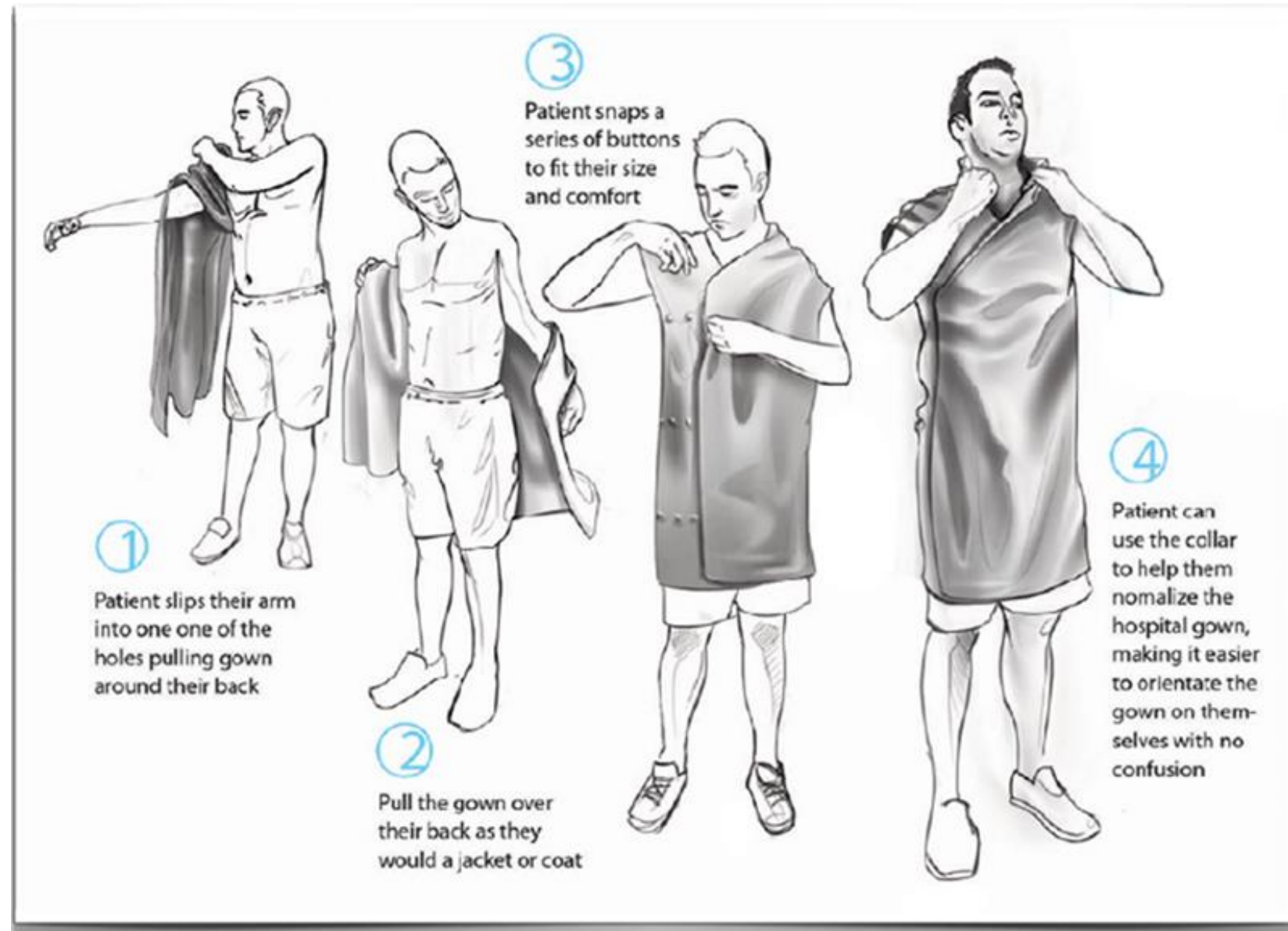
Фокус УД

- ✓ Предмети
- ✓ Простір
- ✓ Інформація
- ✓ Послуги

Фокус УД: предметы

Фокус УД: предмети

Фокус УД: предмети

Easy Button

Easy button is an ergonomically designed button for elderly people

Фокус УД: простір

Фокус УД: інформація

Фокус УД: услуги

<https://www.youtube.com/watch?v=aC9MTMcyHHA>

7 принципів УД

1. Рівність у використанні
2. Гнучкість використання
3. Простота та інтуїтивність використання
4. Сприйняття та доступність інформації
5. Терпимість до помилок
6. Малі фізичні зусилля
7. Наявність необхідного розміру, місця, простору

1. Рівноправне використання

надання однакових засобів
для всіх користувачів
з метою уникнення
уособлення певних груп клієнтів

Принцип 1

Приклад: банкомати з
урахуванням потреб різних
користувачів

2. Гнучке використання

- ✓ Дизайн включає в себе широкий спектр індивідуальних переваг і здібностей.
- ✓ Забезпечення вибору в методах використання.
- ✓ Сприяє точності та акуратності користувача у застосуванні.
- ✓ Забезпечення адаптації до темпів користувача.

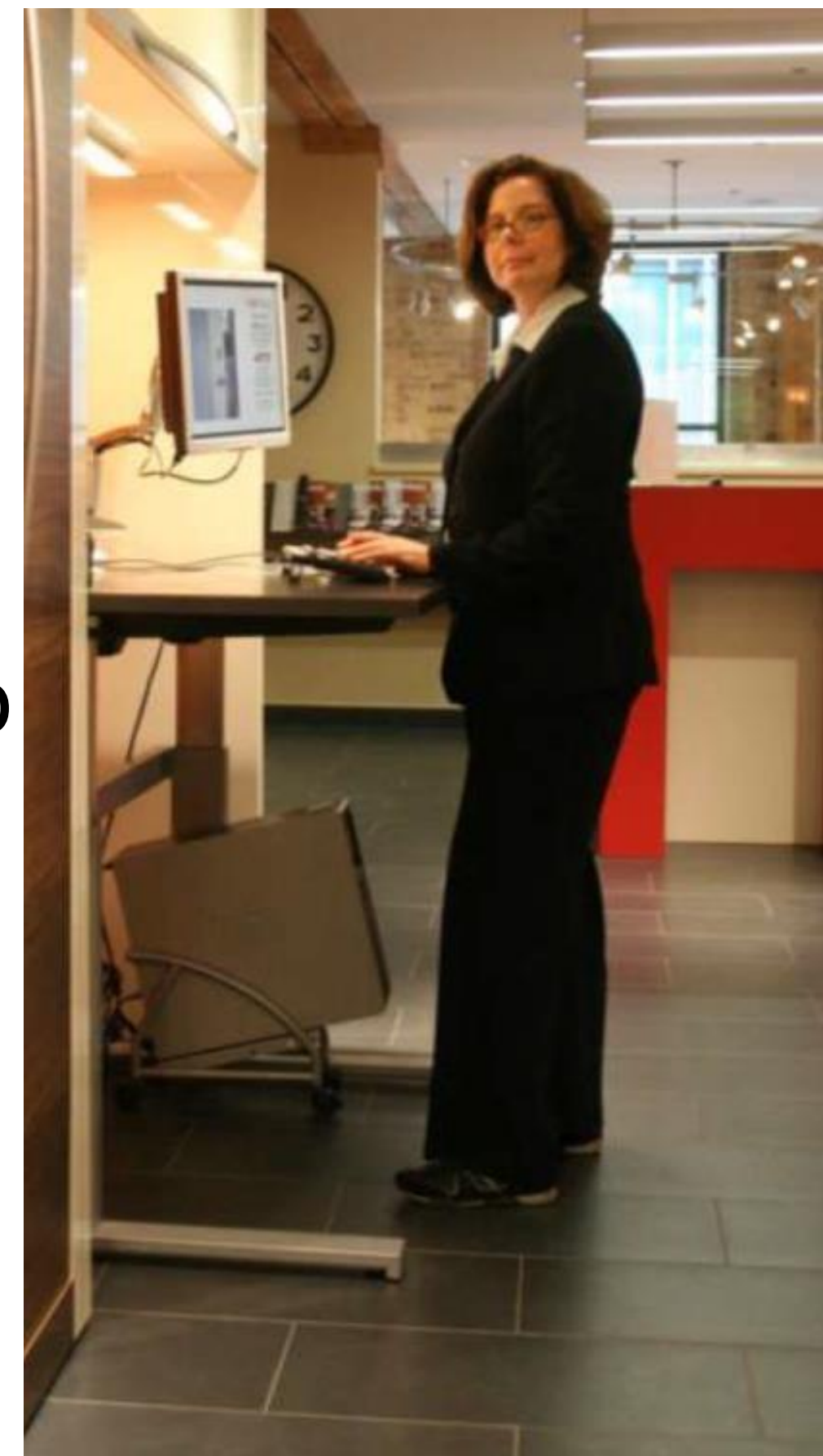
Принцип 2

Врахування
доступу і
використання
правою або
лівою рукою.

Принцип 2

Приклад:
забезпечення вибору

Принцип 2

Приклад: врахування індивідуальних потреб

3. Простота та інтуїтивність використання

- ✓ Уникнення зайвих ускладнень.
- ✓ Узгодження дизайну з очікуваннями користувачів та інтуїцією.
- ✓ Врахування різних рівнів освіти, лінгвістичних навичок.
- ✓ Впорядкування інформації з урахуванням її важливості
- ✓ Забезпечення ефективної підказки і зворотного зв'язку під час і після завершення завдання, бесіди, прийому.

Принцип 3

Принцип 3

Принцип 3

4. Сприйняття та доступність інформації

- ✓ Використання різних форматів (графічні, голосові, тактильні) для подання інформації.
- ✓ Забезпечення контрасту між важливою і супутньою інформацією.
- ✓ Викладення найважливішої інформації максимально зрозуміло.
- ✓ Забезпечення сумісності різних пристроїв і засобів, якими користуються особи з сенсорними порушеннями.

Правила безпеки громадян на залізниці

Переходити колії дозволяється тільки в призначених місцях!

Посадка на поїзд здійснюється тільки з боку перону

Підніматися у вагон дозволяється тільки після повної зупинки поїзда

ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ:

Класти на рейки сторонні предмети

Сидіти на краю платформи

Бігати по платформі

Скочити з платформи на колії

Перебігати перед поїздом

Пропізати під вагонами

Проходити ближче ніж на 2 м під час проходу поїзда без зупинки

Проходити вздовж колії на відстані менше 5 м

Ходити по залізничному мосту

Підніматися на дах поїзда

Залишати без нагляду дітей

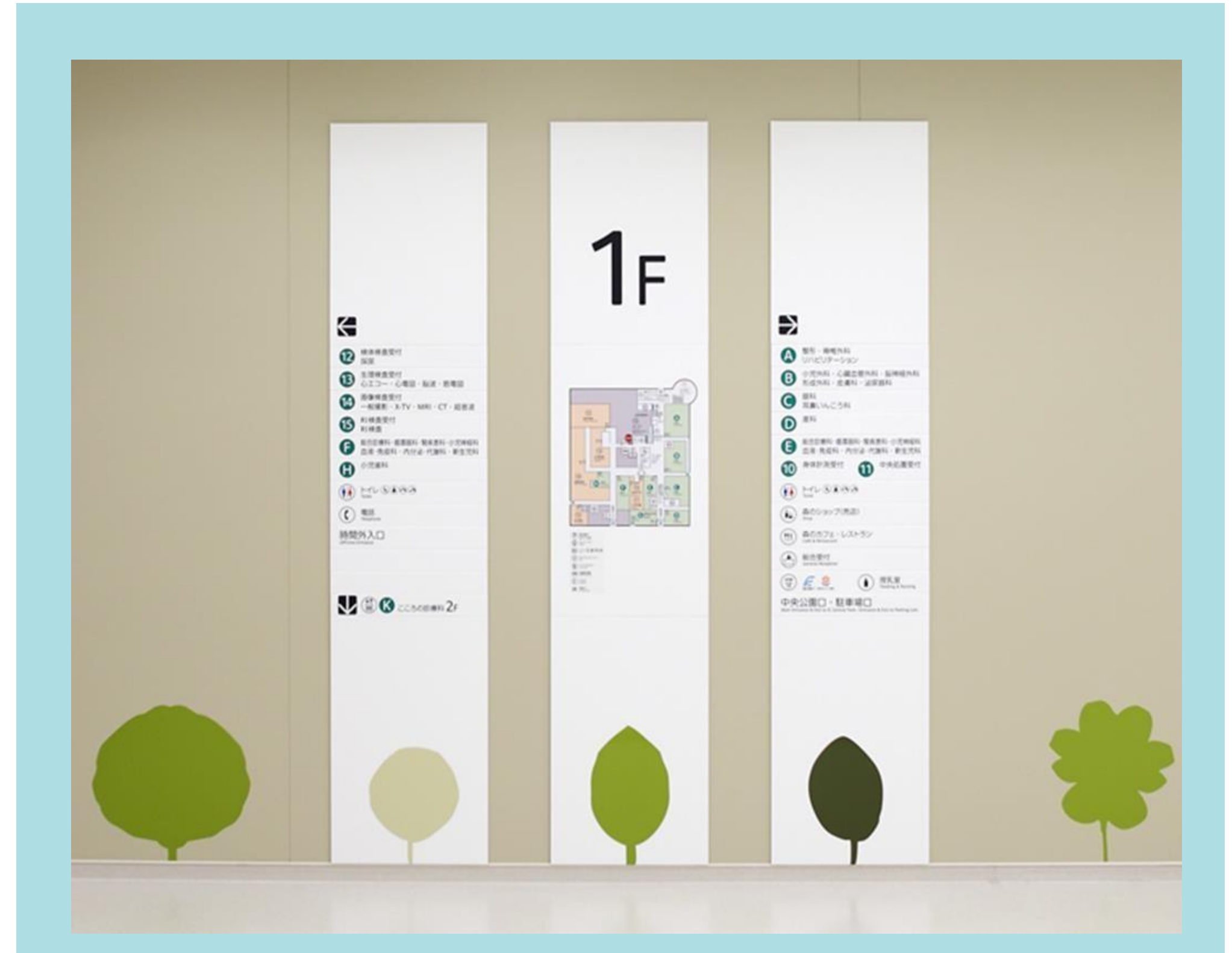
Використовувати навушники та мобільні телефони при перетині залізничної колії

Переходити колії у невстановлених місцях

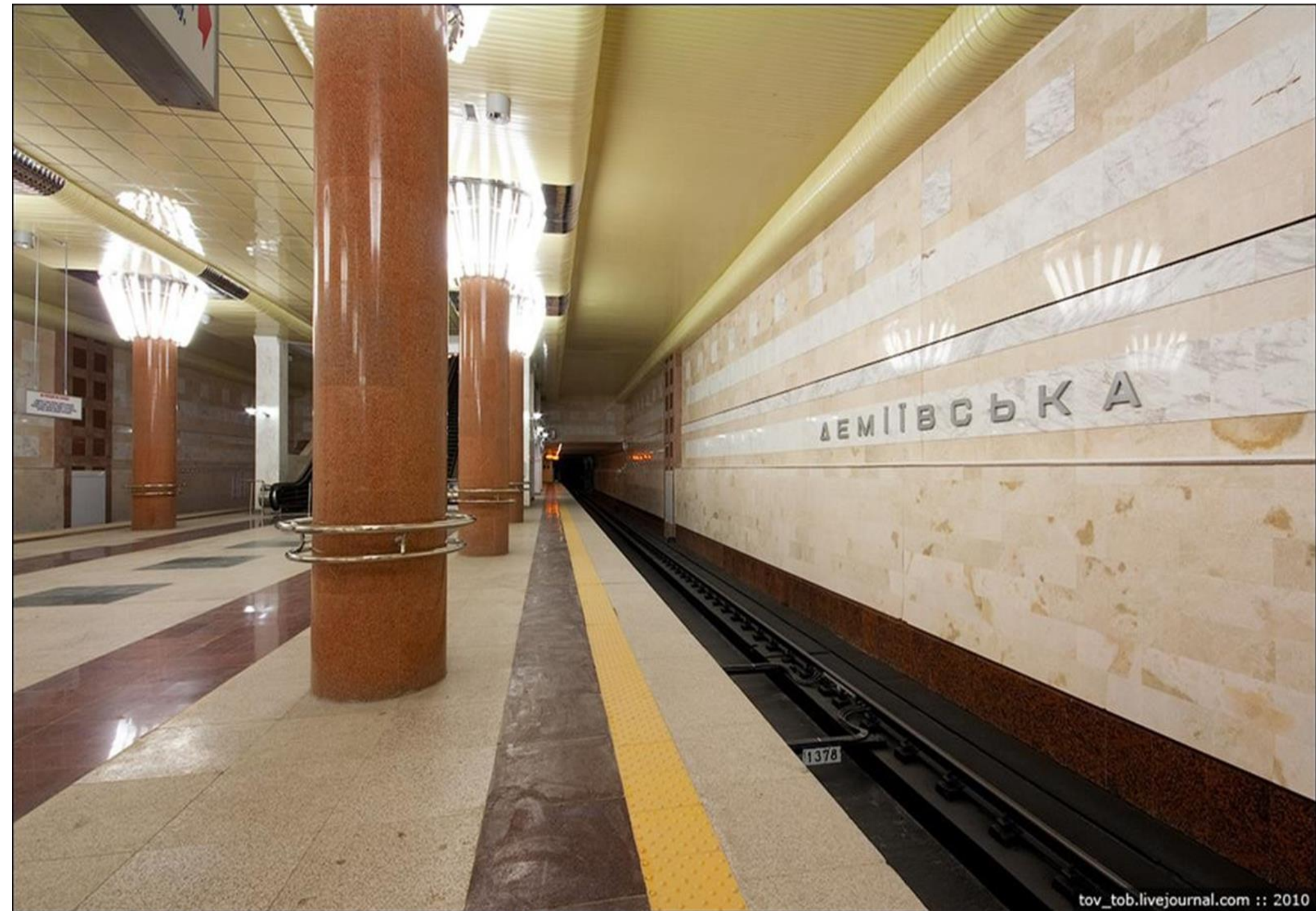
Принцип 4.
Полегшання процесу розуміння
інструкцій та вказівок.

5. Терпимість до помилок

- ✓ Забезпечення попередження про небезпеку або можливу помилку.
- ✓ Упередження несвідомих дій користувачів.
- ✓ Ізоляція небезпечних елементів, можливих наслідків при ушкодженні обладнання
- ✓ Зведення до мінімуму можливої небезпеки та помилок
- ✓ Блокування неусвідомлених або ненавмисних дії користувачів, в завданнях, які вимагають посиленої уваги.

Принцип 5.

Зведення до мінімуму можливої небезпеки та помилок

Принцип 5.

Упередження несвідомих дій користувачів

6. Малі фізичні зусилля

- ✓ Мінімізація повторювання дій.
- ✓ Надання можливості користувачу підтримувати зручне положення тіла.
- ✓ Низькі фізичні зусилля
- ✓ Використання раціональних підходів до прикладання зусиль

Принцип 6.

Принцип 6.

7. Малі фізичні зусилля

- ✓ Забезпечення необхідного розміру і простору для зручного доступу, маніпуляцій та використання продукту, послуги будь яким користувачем незалежно від його зросту, віку, статури, функціональних порушень, мобільності.
- ✓ Забезпечення чіткої видимості важливих елементів для будь якого користувача
- ✓ Забезпечення достатнього простору для використання допоміжних пристроїв або особистої допомоги.
- ✓ Передбачення різного розміру рук і сили стискання користувачів.

Принцип 7.

Принцип 7.

Для обговорення

Для обговорення

Лариса Байда

Олена Іванова

bayda@naiu.org.ua

olena.ivanova@undp.org

Більше інформації:
ud.org.ua